

NIEUWJAARSDUIK

Als volwassene ga ik steeds minder zwemmen. Vroeger deed ik niet anders. Ik had een abonnement, verpakt in een boterhamzakje. Een abonnement omhooghouden en dan gewoon door kunnen lopen, veel fijner wordt het leven niet.

Het is mij nooit gelukt om dat geroutineerd te doen. Dat vind ik de mooiste abonnementhouders, die aan komen wandelen, ondertussen een Engelse pocket lezen en ter hoogte van de kassa, zonder op te kijken, alleen maar even kort hun abonnement omhoog doen. Ik verraadde net iets te veel geluk als ik mijn kaart toonde.

Het fijne van een abonnement is dat het voelt alsof je niet hoeft te betalen. Toen mijn dochter oud genoeg was om zelfstandig haar hoofd omhoog te houden, kocht ik een abonnement voor dierentuin Artis. Zo gaat dat. Jonge ouders bezoeken de plekken waar ze zelf ooit hand in hand met hun eigen vader liepen.

Toen mijn dochter en ik voor de zesde keer de dieren-tuin binnenwandelden hadden we ons geld eruit. En zo wandelde ik ook langs de lama's. Onbevreesd. Niemand kon mij iets maken. De rest van het jaar ging ik gratis!

Maar goed. Dat zwemmen. Ik hield als jongetje niet van het zwemmen, maar van het gedoe eromheen. Het uitrollen van de handdoek. Je geld goed opbergen als je ging zwemmen. Watervlug om volwassenen heen hollen. Praten over Anita die zes handdoeken verderop onge-naakbaar het leukste meisje van de klas zat te zijn.

Volwassen zwemmen, dat is lusteloos zwemmen. Zon-der springen en juichen. Je kleedt je uit, hangt je schoenen aan de grijze haak en je zwemt je baantjes. Volwassenen zwemmen zonder geluid, met een heel leven achter zich.

Daarom kijk ik graag naar de Nieuwjaarsduik. Dan zijn volwassenen opeens weer zo lief. Ze zijn 's ochtends van huis gegaan en vlak voordat ze het huis verlieten heeft iemand geroepen: kleed je je wel warm aan, lieverd. Zo beleef ik de Nieuwjaarsduik. Eindelijk weer eens sa-men uitkleden, eindelijk weer eens moeten onthouden waar je handdoek ligt, het getrappel en het geschreeuw en dan, alsof het vrijdagmiddag is en er iemand de deur van een school opendoet, het hollen. Met elkaar. Naar de zee, zogenaamd.

Want het is niet de duik, maar de aanloop. Het schreeuwend draven met volwassenen, die daarna weer een jaar lang zullen zwijgen.

GOD

Vannacht begon onze elektrische tandenborstel te trillen. Eerst konden we het geluid niet thuisbrengen. ‘Het is een heel klein vogeltje, dat vastzit in de afvoer,’ zei ik. Dat zagen we allebei even voor ons. Ik tot zes uur ’s ochtends op mijn knieën met een stukje brood boven het doucheputje. De tandenborstel gedroeg zich nog enige tijd als een vastzittend vogeltje. Minutenlang was het doodstil en dan begon het getik.

Ik ben gaan kijken. Ik bewoog door onze badkamer alsof hij van een ander was. Net op het moment dat ik heel dom aan de douchekop stond te voelen, begon achter mij de tandenborstel te trillen. Ik keek. Tijdens het schudden gloeide er langzaam een oranje lampje op. Ik liep naar de slaapkamer: ‘God zit in onze tandenborstel.’

En zo is het. God openbaart zich nu al twee dagen in onze tandenborstel. Het is dezelfde goddelijke kracht

die enkele dagen geleden een Mariabeeld in de Ardennen deed oplichten. Ik heb het uitgerekend en als God vanuit de Ardennen op zijn blote voeten naar Leiden is gelopen, dan had hij net genoeg tijd om bij mij in mijn tandenborstel te kruipen.

Hieruit kunnen we afleiden dat God niet op een brommer rijdt. Om de proef op de som te nemen heb ik, toen de borstel even een kwartier niet bewoog, tandpasta op de haartjes gesmeerd en gewacht tot God hem weer liet trillen. Voor de zekerheid heb ik mijn buurvrouw er net nog even naar laten kijken, maar zij zag hetzelfde als ik: een bril van tandpasta op de muur, waarmee God volgens mij wil communiceren dat zijn ogen achteruitgaan.

Dat hadden we in de gaten, want wat zijn dat voor lulplekken om te verschijnen? Ik vind ze allemaal zo onpraktisch, dat gedoe van Maria, God en consorten. Waarom uitgerekend verschijnen in de Ardennen? Moet je eerst weer urenlang door de bossen struinen en praten met kromgetrokken boeren voordat je God zijn goochelwerk kunt bewonderen.

God verschijnt het liefst diep in een benzinemotor of op blz. 386 van een boek dat niemand leest. In Peru zit er al zestien jaar een God achter de ijskast van een klein restaurant. Als ze de deur opendoen gaat het licht uit.

Ik vind dat het moderner kan, die verschijningen. Waarom toont God zich niet aan ons in een populair televisieprogramma? Laat hem interviewen door Ivo Niehe. 'Ik sta voor het huis van God, een bescheiden

schakelwoning in Schiedam. God, die succes vierde in de jaren vijftig en het nu wat rustiger aan doet. Laten we aanbellen.' En daarna doet God open, in een huisbroek. Eenmaal binnen blijkt God alles heel smaakvol te hebben ingericht.

Als ik een moderne God was dan verscheen ik in de spits bij Ajax. Vier keer scoren en drie doelpunten voorbereiden. Dan weten ze dat je er bent. Als tafeldame bij *DWDD* in een jurk vol tietes. God langs de kant bij de marathon van Rotterdam en dan zijn voet uitsteken als de koploper langskomt.

Maar nee, het moet moeilijk. Als God eens aan óns denkt, dan verschijnt hij in *Sterren Springen* of verknalt hij een appeltaart in *Heel Holland Bakt*. Maar ik reken nergens op. Hij zal wel weer verschijnen in de oksel van zijn nieuwe zoon, Cees Nooteboom.

PEER

Ik zat veertig jaar geleden in de klas bij juffrouw Besteman en ik had alles onder controle. Ik droeg de goede schoenen. Mijn haar was niet al te opvallend. Ik lachte op het goede moment om Maarten, de jongen met de beste schoenen van de klas. Het ging goed. Ik wist mijzelf onzichtbaar te maken.

Toen werd er op de deur geklopt. Midden in de les. Ik zag iemand door het raam kijken. Het was mijn moeder. Het was verdomme mijn fucking moeder. Wat deed ze daar? Mijn god, nee, ze loerde door het raam! Niemand wist dat ik een moeder had! En nu stond ze naar binnen te loeren. Ze zwaaide naar me. Wat bezielde haar? Ze klopte nog eens op de deur en juffrouw Besteman stond op om te kijken wat er aan de hand was.

Ik weet nog precies wat ik toen voelde. Nu was het over. Ik zou altijd worden gepest. Ik was opeens een jon-

gen met een moeder. Ik was doodsbang dat mijn moeder niet de goede schoenen aan zou hebben. Als ze nu maar in godsnaam een leuk jurkje aanhad, dan liep alles misschien nog met een sisser af. Over een seconde zou de hele klas mijn moeder zien. Wat kwam ze verdomme, verdomme doen? Wat was er opeens zo ontzettend belangrijk dat ze hier voor mij even de boel kwam verpestten?

De deur zwaaide open en daar stond ze. Met lippenstift op en een leuke blouse aan. In haar linkerhand droeg ze mijn brodtrommel. Een groene, zonder afbeelding, want niemand bij ons in de klas had een afbeelding op zijn brodtrommel. In de brodtrommel zat heel gewoon brood. Geen brood waar ze je eventueel mee zouden kunnen pesten, met zonnebloempitten erin of zo.

Om mijn brodtrommel zat een elastiek. Onder het elastiek werd een peer op zijn plaats gehouden. Verbijs terd keek ik naar de peer. Die had de vorm van een lul. Nu was alles voorbij. Ik zou op school de jongen worden van het lulvormige peertje. En de jongen met een moeder.

Maar zo ging het niet. Juffrouw Besteman nam de brodtrommel aan, bedankte mijn moeder en ging door met lesgeven. Er gebeurde niets. Niemand heeft ooit iets over mijn rare peer en over mijn moeder gezegd. Nog steeds voelt dat als een miraculeuze ontsnapping. De verkeerde peer, de verkeerde moeder, het had me zomaar helemaal kapot kunnen maken.

VAAS

Ik lees zojuist het volgende bericht in de krant. ‘In het Groninger Museum heeft een bezoeker zondag een 80 kilo zware designvaas van de Spaanse ontwerper Jaime Hayon omgestoten. De man probeerde een ander kunstwerk te fotograferen, maar lette tijdens het achteruitlopen niet goed op en botste tegen de vaas.’

In het artikel ligt de focus op de materiële schade. Moet die arme Jaime Hayon weer helemaal een nieuwe designvaas maken. En je weet nooit of design-kunstenaars daar zin in hebben. Misschien is die man allang handdoekrekjes van buffelbotten aan het maken of een volkoren tuinstoel van croissantdeeg.

Ik zelf heb ooit een literfles ketjap van een stelling gestoten. Nu ik het opschrijf voel ik weer de steek in mijn hart. Want zo gaat het. Je bent lekker bezig. Je hebt leuke kinderen, laatst moest er iemand om je lachen, en

je hebt eindelijk eens een winterjas gekocht die je ook in de zomer kunt dragen. Je gaat op je tenen staan om de nasikruiden te pakken, je bent nog niet gewend aan die hangende mouw en pats, een zwarte bloedvlek in groen glas om je voeten.

Eerst dacht ik: moet ik dit betalen? Daarna keek ik of het zoute of zoete ketjap was. Daarna zocht ik naar iemand in een gekleurde stofjas met een kraagje. Ik moest het hardop zeggen: 'Ik heb per ongeluk een fles ketjap omgegooid op de afdeling oriëntaals.' Daarna moest ik meekijken hoe ze alles opruimden. Af en toe prevelde ik iets. 'Zo zeg, dat is me nog heel wat, een liter.' Er liep iemand langs die iets lolligs zei. 'Je moet er witte wijn op gooien, dan zie je er niks meer van.' Ik lachte, maar ik wilde die man met een trechter zestien liter zoute ketjap achter in zijn keel gieten.

Kwetsbaar was ik.

Zo is het ook gegaan in Groningen. De achteruitloper moet hebben gevoeld dat hij iets aanraakte. Een vreselijk moment. Hij heeft gehoopt dat hij tegen het hoofd van een rolstoelgebruiker aan liep. Hij heeft geluisterd en gewacht, met ingetrokken schouders. En toen: de vernietigende klap. De achteruitloper heeft niet meteen begrepen wat hij stuk hoorde vallen. Vazen in musea, daar loop je met dertig kilometer per uur langs, op zoek naar echte kunst.

Daarna heeft hij omgekeken. De achteruitloper is nog even alleen geweest. Hij heeft de honderden scherven

gezien. Razendsnel heeft hij de schade proberen in te schatten. Zinnen uit een onbezorgd verleden galmden door zijn hoofd. 'Lieverd, mamma zag Schildpad Traag echt niet, en ja toen is mamma er heel even een klein beetje op gaan staan, maar als mamma dat schild goed lijmt dan merkt hij er niets van.'

De achteruitloper heeft voetstappen gehoord. Gehol in de gangen. Bezoekers en suppoosten die op de klap afkwamen. Daar stond hij, tussen de scherven met een fototoestel in zijn hand. Daar had je de eerste suppoost. De achteruitloper heeft iets met zijn ogen gedaan. Wijd open. Daarna iets met zijn handen. En daarna heeft hij gesproken. 'Ik zag hem echt niet.'

Er is druk in walkie-talkies gesproken en hij heeft mee staan luisteren: 'Ja, nee, kapot. Achteruitgelopen. Ja, hij staat hier nog. Hij is kaal. Precies! Uitgerekend ons topstuk. Ja, ik zal het hem zeggen.'

En dan de blik.